

SOUL MAN

Skrevet af: David Porter & Isaac Hayes.
Indspillet 1967 af Sam & Dave (Sam Moore & Dave Prater)
Analyse: Gert Uttenthal Jensen

Karakteristiske træk

Besætning: Vokal (Sam & Dave), el-guitar, el-bas, trommer, piano, blæsere.

Nummeret er meget "funky", med stor energi ikke mindst båret af vokalen og af bas og guitar. Rytmikken er i lige 1/8-dele. Det er skrevet af Isaac Hayes og David Porter og det er indspillet af Sam & Dave i 1967. (Kopiudgave med Blues Brothers fra 1981)

Groove, tonalitet og harmonik

Nummeret er bygget op over **vers** og **omkvæd** med dels et **kontraststykke (bridge)** og dels en **intro**, der også benyttes som et kontraststykke undervejs.

Verset er rytmisk pågående. Trommerne spiller et enkelt rytmisk fundament.

Ostinater på 1/16-delsniveau i guitar og bas. Gitaren spiller i G-dur-pentaton og bassen i en blanding af G-dur-pentaton og G-blues (se nedenfor)

Verset kører over en akkord.

Blæserne laver ikke så meget. Lang tone i 1. vers og en skæv markering på 4-og i 2. og 3. vers.

Sang i højt leje i en blanding af G-dur-pentaton og G-blues (se nedenfor). Én sanger.

Omkvædet er på nogle måder tyndere, enklere end verset og på andre måder mere sammensat. Det tydere i klangen modvirker lidt tendensen der i øvrigt er mod noget mere energisk.

Vi får nu flere akkorder! (især I og bVII) Uddybes nedenfor.

blæs 1. vers
blæs 2+3. vers
guitar vers
bas-vers
trommer vers

(VOKAL)
blæs omkv
guitar omkv
bas-omkv
trommer

Bassen spiller 1/8-dele på grundtonen.

Guitaren spiller mere diskret - måske figuren fra intro'en (?).

Vokalen bliver tostemmig. Nærmest bare et ostinat på *I'm a Soul Man*. Mere energisk gennem gentagelserne.

Blæserne spiller et motiv i hullet efter sangen på 1/16-delsniveau. Klangen er ren og lys. Tonaliteten er G-blues.

Trommerne spiller som de hele tiden har gjort.

Kontraststykker

Efter 3. vers kommer et kontraststykke - en *bridge* - hvor det især er på akkordmaterialet det kontrasterer. Se harmonisk analyse nedenfor

Introen - der også kommer tilbage undervejs - kontrasterer først og fremmest rytmisk og klangligt. Trommerne spiller kun på 2 og 4. Bassen spiller ikke med første gang og spiller lange toner 2. gang. Det er hele den rytmiske baggrund der forsvinder.

Form

	Sang	Bas	blæs	Trommer	gui	klaver
INTRO t 1-4	-	-	-	1/4-dele tam- borin st tr på 2 4	lange toner m slide Guitar-intro	helnoder
INTRO t 5-8	-	Bas-ostinat		1/8-dele stand rock	Guitar-vers 1/16-dels figur	?
1. VERS	Sam	Bas-ostinat	Lange toner		Guitar- vers	?
OMKV	Sam+Dave	1/8-dele på grundtone	Blæs-1 fill		(Guitar-Intro?) fill	
2. VERS	Dave	(som før)	markering på 4-og		Guitar-vers	
OMKV	Sam+Dave	(som før)	Blæs-fill		(Guitar-Intro?) fill	
3. VERS	Sam	(som før)	markering på 4-og		Guitar-vers	
OMKV	Sam+Dave	(som før)	Blæs-fill		(Guitar-Intro?) fill	
KONTRAST- STYKKE (Nye akkorder flere akkorder!	Skiftes	1/4-dele+ 1/8- DELE	Lange toner			
INTRO t 1-4	(som t 1-4)			1/4-dele tam- borin st tr på 2 4	Guitar-Intro	
OUTRO over VERS	Sam+Dave				Guitar-vers	

Tonalt materiale

Det melodiske i sangen er pentatont opbygget dels over en blues-pentaton skala og dels over G-dur-pentaton skala.

Ser vi på sangen i vers 1 så optræder der konsekvent opløsningstegn for *f* (b7) og der er flere steder med sænket 3. trin (Bb) i melodien. (blustræk).

Samtidig er der noteret *h*'er og sangen går også ned på tonen *e*. Men at det er pentaton melodik ses tydeligst af at *det høje VII-trin* bruges ikke.

Ser vi på blæserne er det samme mønster. I t. 4 i introen ligger der en D-akkord og guitaren spiller *fis* men blæserne spiller dur-pentatont hen over. I omkvædet spiller blæserne Blues-pentatont (Blues-skala)

Harmonisk materiale

Vers: | G |
1

Omkv: | G | F | G | G | G | F | G | C D |
1 b7 1 b7 1 4 5

Bridge: | Eb | Bb | C | C/D (=D11) | Db/Eb
b6 b3 4 5 (i G-dur) 5 (i As-dur - vi går en halv tone op!)

Intro: | G | F | Bb | C D
1 b7 b3 4 5

Vers og omkvæd er bygget op snævert over 1.trins-akkorden med b7. – 4. og 5.trin som det vi skifter til. Det er altså akkorder lånt fra blues-skalaen og fra blues-skemaet.

I introen forstærkes anvendelsen af akkorder fra durskalaen - akkorder på de blå toner b3 og b7.

Spørgsmålet er hvad der foregår i kontraststykket/bridge'n. Akkorden på det lave 6.trin er ikke typisk i denne sammenhæng. Det lyder ikke så mærkeligt når man hører det måske er det fordi vi hører det som et kort forløb i Gmol!

Akkorder: Eb Bb C C/D Db/Eb

Gmol: Sp Tp Svariant D11 .. en halv tone op!

Teksten

Sangen handler om al den (fysiske) kærlighed "han" skal give pigen, der synges til. Budskabet i teksten er nærmest et supplement til kropssproget i sangen.

*I was brought up on a side street
I learned how to love before I could eat
I was educated on good stuff
When I start lovin', oh I can't stop.*

Det handler om ekstasen. Om at slå sig løs.

I bridge'n ser vi dog pludselig en "pæn dreng" stikke hovedet frem:

*Look, grab the rope and I'll pull you in
Give you hope and be your only boyfriend*

Nu er det pludselig lidt andre dyder der tales om. Hjælpsomhed, troskab.

Historisk placering

Nummeret har mange typiske træk fra sydstatssoulen fra 60'erne:

- En spartansk instrumentation. En rå og upoleret lyd. Ingen baggrundskor og strygere.
- Sammenspillet er fokuseret på groovet. Ostinatpræget (bas-guitar-vokal). Lige 1/8-dele.
- Det er sangerens fortolkning, snarere end melodien der er interessant. Melodien i sig selv er helt cliché-fyldt.
- Vers-omkvædsform med kontraststykker. Et ad-libstykke til sidst hvor der improviseres mere vokalt. Økonomisk opbygning. Intro minder om omkvæd i akkorder og guitar-figur.
- Blæserne bruges til unisone riffs og flydestemmer. Blæserne bruges til at skabe en (diskret) udvikling fra 1. vers til 2. vers.

Et solidt blues-soul-fundament men med pop-træk:

- at gå en halvtone op,
- de "spændende" akkorder i bridge'n
- Teksten i bridge'n, der er mere "artig".